

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele v državnem zboru zastopane.

Kos XII. — Izdan in razposlan dne 12. maja 1877.

32.

Postava od 16. aprila 1877.

o dovolitvi državne ponapredšćine delničarski družbi priv. Praško-Duhcoveške železnice, da ji bode moči železnico od Mosta (Brüx) do Gornjega Groba (Klostergrab) dodelati in občni službi izročiti.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

Člen I.

Vladi se daje oblast, delničarski družbi priv. Praško-Duhcoveške železnice dati v zajem en milijon (1.000.000) goldinarjev avstr. veljave v notah največ, da dodela in občni službi izroči kos od Mosta v Gornji Grob.

Člen II.

Od zajma, ki se podeli po členu I, naj se opravijo vselej 1. dne julija in 1. januarja že dotekle obresti na leto po 5 od 100, in zajem sam naj se, — vzevši za podlogo isto obrestno mero, — odplača v 24 enakih poluletninah (poluletnih delih), katerih prva doteče 1. dne julija meseca 1880.

Člen III.

V členu I dana oblast zavisi od uveta, da se v zavarovanje pravic, izvirajočih državni blagajnici iz tega zajma, dopusti in vpiše na železniško-knjižni vložek c. kr. privilegirane Praško-Duhcoveške železnice knjižna zastavna pravica s prednostjo pred iskovinami tistih, ki imajo kaj predstvenih obligacij.

Člen IV.

Dodeljuje se prostost pristojbin in štemplja za napravo in knjižni vpis pogodb in drugih listin, in za dotične vloge in odpravke (izdatke).

Člen V.

Pričujoča postava pride v moč tist dan, katerega se razglasi.
Zvršiti jo naroča se ministru za trgovino in finančnemu ministru.

Na Dunaji, dne 16. aprila 1877.

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Chlumecky s. r.

Pretis s. r.

33.**Postava od 2. januarja 1877,**

s katero se izdajó določila, kakó naj se z državnih cest sneg spravlja.

S privolitvijo obeh zbornic državnega zbora ukazujem takó:

§. 1.

Da préhod s kraja v kraj ostane odprt, treba je z državnih ali cesarskih cest sneg spravljati. Dolžnost, to storiti, imajo tiste občine (soseske, komuni) in grajščine — kjer je katera od občine odločena — po zemlji katerih cesta gre, ali ki niso čez osem kilometrov proč od tistega cestnega kosa.

Od tega določila odstopa se ondi, kjer bi potreba delaveev, — kakor se pokaže bodi povsod bodi na posameznih mestih — dopuščala manjšo, ali zahtevala večjo okolico, ali kjer je po razmerih kraja, n. pr. na gorah ali ob vodah, treba drugače narediti.

§. 2.

Politična oblastva naj občine (grajščine), ki so na kateri koli cesti državni dolžne sneg kidati, vpričo dotičnih županov (grajščakov) in tistih organov, v katerih skrbi so javne (očitne), nedržavne ceste, poiščejo in v posebno kazalo spišejo, ter je vsaki izmed teh občin (grajščin) treba neki izvestni kos v delo odbrati, izkazati in omejnčiti.

Pri tem, kateri cestni kos naj se posameznim občinam (grajščinam) odkaže in kolika naj bode dolgost vsakega kosa, treba je gledati na večje ali manje število ljudstva v njih, na daljavo, ki je med njimi in cestnim kosom, in na druge okolnosti kraja.

§. 3.

Za kidanje snega, razen slučaja, o katerem govori §. 5, daje se povračilo iz državno-cestnega zaloga.

§. 4.

Povračilo se po dnini (dnevni najemščini), kakoršna je po zimi v navadi, županom (grajščakom) izroča.

Dnina za kidanje snega ne sme biti večja od tiste dnine, katera je postavljena za navadna dela, potrebna v vzdrževanje ceste na dotičnem kosu.

Ali ta dnina pristoji za celi delovni dan in za polno delo, kar ga more popolnoma dober delavec v enem dnevi storiti. Kdor manj opravi, temu pristoji samó primerno povračilo.

Ako ima kdo čez pol ure do svojega kosa, všteva mu se v delovni čas, kolikor potrebuje za hojo tje in nazaj.

§. 5.

Kadar cesta ide skozi sklenjen kraj (vas, trg. i. t.) ter mu dela ulice, tam mora ta kraj sneg s takega kosa zastonj spravljati.

§. 6.

Občine ali grajščine, katerih dolžnost je sneg kidati, morajo na tanko izpolnjevati, kar jim organi za cestno delo postavljeni ukažejo.

Delavci naj imajo vsak svoje ali od teh občin (grajščin) prejeto orodje za delo. Tudi naj pridajo one delavcem zanesljivih nadzornikov.

§. 7.

Ako bi katera v to zavezanih občin (grajščin) prejeto naročilo, sneg pokidati, v nemar pustila, ali svojega dela ne opravila, kakor je prav, tedaj jo sme državna uprava primorati k temu, da svojo dolžnost izpolni, ali pa po komer si bodi sneg pokidati dati.

Kar se vsled tega več troškov nabere, mora tista občina ali grajščina državno-cestnemu zalogu povrniti.

§. 8.

Pritožbe občin ali grajščin na zaukaze organov za cestno delo in kake tožbe teh organov proti občinam ali grajščinam treba je podajati političnemu oblastu, pod katerim tista občina (grajščina) neposrednje stoji, in tega oblata dolžnost je, stvar hitro poizvedeti in razsoditi.

§. 9.

Državni upravi je na voljo — kadar najde, da bi to ustrezalo javnim interesom a zlasti koristilo državnim blagajnici — sneg z državnih cest na svoj račun spravljati ali pa takó, da se naredi pogodba ali reč v zakup (štant, arendo) dá.

§. 10.

Dogovori o poprečnih (aversalnih) povračilih, sklenjeni po §. 6 cesarskega ukaza od 3. januarja 1851, Drž. zak. štev. 16, smejo se na prošnjo dotične občine (grajščine) opustiti.

§. 11.

S tem časom, ko pride pričujoča postava v moč, izgubé svojo veljavo določila cesarskega ukaza od 3. januarja 1851.

§. 12.

Zvršitev te postave se naroča ministroma za notranje reči in finance, ki naj izdasta potrebne zvršitvene ukaze.

Na Dunaji, 2. dne januarja meseca 1877,

Franc Jožef s. r.

Auersperg s. r.

Lasser s. r.

Pretis s. r.

34.

Ukaz ministerstev za notranje reči in finance od 5. maja 1877,

v zvršitev postave od 2. januarja 1877, Drž. zak. št. 33 določujoče, kakó naj se z državnih cest sneg spravlja.

(§. 1 postave.)

Organom za cestno delo pristoji presojudati, če je kje in kdaj je potreba sneg z državnih cest spraviti.

Zlasti je njihova dolžnost, z ozirom na to, kar prehod ljudi in blaga potrebuje, določevati, do katere širine naj se sneg s ceste spravi. Praviloma naj se sneg pokida samo za širino ene koleje ali kolotečine s potrebnimi ogibališči. Po takih cestnih kosih, kodar je živejša voznja, naj se pokidava sneg za dva kolo-voza ali dve koleji, in samo blizu velikih mest naj se spravlja s cele ceste, kolikor je široka.

Ali pod kidanjem se ne razumé, da bi bilo treba ves sneg, kar ga leži na cesti, z nje spravljeti, marveč naj se kakih 20 centimetrov debela lega snega pušča, da bode mogoče sè sanmi (smučmi) voziti.

Daljino med občinami (grajščinami), ki morajo sneg kidati, in cestnimi kosi, kateri se jim v delo odkažejo, izračunjati je z ozirom na pot, po kateri delavci v resnici tjekaj dohajajo.

(§§. 2 in 4 postave.)

Čas, ki se pri občinah (grajščinah) čez pol ure od svojega kosa oddaljenih všteva v delovni čas za hojo tje in nazaj, treba je o poizvedovanju, zapovedanem v §. 2 postave, naprej izmeriti in v dotično kazalo vpisati.

Za plačani dan se šteje osem delovnih ur; ako se ne dela ves dan, naj se plačilo daje v primeri do delovnih ur.

Župani (grajščaki) imajo dolžnost, prejeto povračilo brez odlaganja delavcem izročiti.

(§. 5 postave.)

Po misli §^a 5 so ulice tudi tam, kjer ob cesti skozi kak kraj gredoči sicer niso hiše v nepretrgani vrsti, pa so vendar gospodarstvena in druga poslopja, dvorišne in vrtno ograde in kaj takšnega, ako bi tudi kjekod bil kak majhen presledek med njimi.

(§. 6 postave.)

Kadar imajo občine ali grajščine po §. 2 postave poizvedene sneg kidati, naj cestnodelni uradnik in namesto njega cestni mojster za svoj cestni kos to pismeno naroči vsem občinam (grajščinam), po katerih okolici je treba sneg kidati, in v tem naročilu naj se določno pové, kdaj in koliko delavcev ima priti na cesto in kakšnega orodja in koliko naj s sabo prinesó. Dolžnost županov (grajščakov) je pismeno potrditi, da so to naročilo prejeli, pristaviti na tanko dan in uro, kdaj so ga prejeli, ter skrbeti za to, da se omenjeno naročilo organov postavljenih za cestno delo pično izpolni.

Cestnodelni uradniki in cestni mojstri, ki jim je vzdržavanje ceste v skrbi, imajo dolžnost, kidanje snega voditi in prigledovati.

Po posameznih kosih naj tudi cestarji za nadzornike služijo.

Cestnodelni organi naj županom (grajščakom) izročajo spiske o tem, koliko je vsak dan storiti, in iz njih je razvidno, koliko delavcev naj bude, koliko ur naj delajo in koliko jim pristoji plačila.

Zarad ložjega in hitrejšega poslovanja naj se poskrbi, da dobodo cestnodelni uradniki in cestni mojstri tiskanih obrazcev (formularjev) od zaukaza, ki ga izdajó na občine (grajščine), od potrdila, ki ga le-te od sebe dajó, da so zaukaz res prejele, in pa od delovnih spiskov, katere jim je izročevati. Te tiskane obrazce je rabiti takó, da se samo izpremenljivi podatki in imena vpisujejo in dotični podpisi pristavljajo. Vsakemu naročilu za kidanje snega naj se vselej priloži tudi obrazec potrdila ali primke (recepisa), katerega mora župan (grajščak) donopolniti.

(§. 9 postave.)

Kjer bi kazalo sneg s plugom v to narejenim s cest spravljati, naj se taki plugi porabijo, ter je treba za tega delj že naprej skleniti trdne pogodbe z gospodarji kônj, da bodo konje o potrebi dajali, in po kateri ceni jih bodo dajali.

Lasser s. r.

Pretis s. r.

35.

Ukaz finančnega ministerstva od 3. maja 1877,

o ustanovitvi davkovnega in sodno-hranilnega urada v Ottakringu na Doljaje-Avstrijskem.

Ker se je v Ottakringu ustanovilo okrajno sodišče (Drž. zak. od l. 1876 št. 24 in od l. 1877 št. 24), postavlja se po Najvišji odloki od 20 novembra 1876 v tem kraji davkovni in sodno-hranilni urad, ki začne uradovati 18. dne junija 1877.

Od te dobe počenši odločita se občini Neulerchenfeld in Ottakring iz okraja Hernalskega davkovnega urada ter odkazeta pod Ottakrinški.

Pretis s. r.

